

ชื่อนวัตกรรม พอใจของเราพอแล้ว

สอดคล้องกับคุณลักษณะ ความซื่อสัตย์สุจริต

ชื่อเจ้าของผลงาน นางปราณี ศิริมงคล

โรงเรียนวัดบ้านโนนแกด อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรม

1.1 เหตุผลที่เกิดแรงบันดาลใจ สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เด็กและเยาวชนไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว การแสดงออกที่ผิดศีลธรรม การเห็นผิดเป็นชอบ ฯลฯ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยทางศีลธรรมเกิดปัญหา สังคมหลายฝ่ายต่างเร่งแก้ไข เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข เป็นสังคมที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนดีมี คุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต รักความสามัคคีมีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม และมีระบบคุ้มครองทาง สังคมที่ดีโดยต่างหวังว่าการศึกษจะเป็นกระบวนการช่วยสร้างคนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จากผลการสำรวจ เมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่เป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของสังคมไทยในปัจจุบัน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.68 ระบุว่า เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน ร้อยละ 14.95 ระบุว่า เป็นเรื่องของการเสียสละ แบ่งปัน ขาดความมีน้ำใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ร้อยละ 12.47 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดความสามัคคีปรองดอง รักใคร่กลมเกลียว เกิดความขัดแย้งใน สังคม ร้อยละ 7.99 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติผิด ศีลธรรมอันดีงาม ด้านความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคล ที่ควรมีบทบาทหลักในการด าเนินกิจกรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยมากที่สุด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.57 ระบุว่า เป็นสถานศึกษา พระมหากษัตริย์ ธรรมมาทศ. (2557) ในขณะที่สังคมไทยกำลังเผชิญหน้ากับความขัดแย้ง และความรุนแรงตลอด 10 กว่าปีที่ผ่านมา นอกเหนือจากการที่สังคมคาดหวังที่จะให้สังคมไทยผ่านพ้นสถานการณ์ความขัดแย้งไปสู่ความปรองดอง สมานฉันท์ โดยการให้โอกาสแก่นักการเมือง และมุ่งหวังเกิดสังคมให้อภัยแก่กันและกัน นั้น สิ่งสำคัญประการ หนึ่งคือ ความคาดหวังให้นักการเมืองมีความซื่อสัตย์สุจริต และไม่ทุจริตคอร์รัปชัน การที่สังคมไทยคาดหวังต่อคุณธรรมจริยธรรมในประเด็น “ความซื่อสัตย์สุจริต” นั้น สะท้อนให้เห็น 2 ประการคือ (1) ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เคยปรากฏมีในสังคมไทย จึงเป็นปัจจัย และตัวแปรสำคัญที่ทำให้สังคมมุ่งเน้นอยากจะให้กลุ่มคนต่างๆ ได้ พัฒนาให้มีขึ้น เพื่อประโยชน์ และความอยู่รอดของสังคมต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในระยะสั้น และระยะยาวหรือ (2) ความซื่อสัตย์สุจริต เคยเป็นมีและปรากฏในสังคมไทย จนกลายเป็นจุดแข็ง และเป็นค่านิยมหลักที่เคย ได้รับการประพฤติปฏิบัติในสังคมมา 700 กว่าปีแล้ว สังคมจึงฉวยให้เพื่อให้กลุ่มคนต่างๆ ได้น้อมนำกลับมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตรและการทำงานต่อไป พระมหากษัตริย์ ธรรมมาทศ. (2557)

ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายในหลักการโดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมาตรฐาน การศึกษาของชาติซึ่งประกาศใช้เมื่อปีพ.ศ. 2547 ได้กำหนดเป็นมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ในข้อหนึ่งด้านคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ประกอบด้วย การให้คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต รับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของคนไทย มีความภูมิใจใน ชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดีเป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชน และสังคม ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ฉะนั้นในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบ สถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพ คือ ต้องให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกาย และทางสังคม ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะทาง จิตใจ ประการหนึ่งที่พึงปลูกฝังพัฒนาให้ เกิดกับเด็กทุกคน แต่การพัฒนาคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตก็ต้องพัฒนาไป (สํานักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยอาศัยความร่วมมือของเพื่อน ผู้ปกครองและครู ประจำชั้น วัด ชุมชน ช่วยกันประคับประคองส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อว่าหากพัฒนาพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองตั้งแต่ในระดับ ประถมศึกษา จะช่วยให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต นพประเทศชาติให้ก้าวหน้า มั่นคงสืบไป

1.2 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่ พัฒนาการทางจริยธรรมของโคล เบอร์ก (ชัตติยา กรรณสูตร, ัณญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, เสาวนิจ รัตนวิจิตร สอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา หรือการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสเบล หลักการสอนความคิดรวบยอดของคลอสไมเออร์และเฟรเยอร์คลอสไมเออร์และเฟรเยอร์(สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556) การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการ เรียนรู้ทางสังคม การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการกระจำค่านิยม (ไพฑูรย์สินลารัตน์, 2544) กรณศึกษาด้านการ พัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของประเทศฟินแลนด์(เจือจันทร์จงสถิตอยู่, และรุ่งเรือง สุขภิรมย์, 2550) และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ในประเทศไทยและขวัญรัก สุขสมฤทัย, 2547) ลักษณะเด็กวัยประถมศึกษา อายุ6-12 ปี(สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556) แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของศาสตราจารย์ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญา ความสั่นไหวอันเกิดจากการเรียนรู้ความคิด

พื้นฐานของนักจิตวิทยาพุทธิปัญญานิยมและทฤษฎีทฤษฎีการเรียนรู้พุทธิปัญญานิยมแวร์โคมเมอร์การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ หลักการสอนและวิธี

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงานนวัตกรรม

2.1 จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 เป้าหมายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน

3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

3.1 นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์

3.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545

3.1.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.2 พฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ เมื่อตั้งใจหรือคิดว่าจะทำอะไร ในทางที่ดีที่ชอบก็ทำอย่างที่ดีไว้เช่นตั้งใจจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูอาจารย์ให้เสร็จ ก็ตั้งใจทำงานนั้นจนเสร็จเรียบร้อย ซึ่งมีการวัดความสุจริตคือ ประพฤติชอบหรือถูกต้อง ไม่คดโกง ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด ไม่เอาเปรียบใคร ใน 2 ด้าน คือ กายสุจริตและวจีสุจริต

3.3 หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ซัตติยา กรณสูตร, ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, เสาวนิจ รัตนวิจิตร สอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา หรือการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบจากตัว แบบ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสซูเบล หลักการสอนความคิดรวบยอดของคลอสไมเออร์ และเฟรเยอร์คลอสไมเออร์และเฟรเยอร์(สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556) การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการเรียนรู้ทางสังคม การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการกระจายคำนิยม (ไพฑูรย์สินลารัตน์, 2544) กรณีศึกษาด้านการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของประเทศฟินแลนด์ (เจือจันทร์จงสถิตอยู่, และรุ่งเรือง สุขภิรมย์, 2550) และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของการพัฒนาพฤติกรรม ความซื่อสัตย์ในประเทศไทยและขวัญรัก สุขสมฤทัย, 2547) ลักษณะเด็กวัยประถมศึกษาอายุ6-12 ปี(สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556) แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสีแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของ ศาสตราจารย์ดร.ชัยอนันต์สมุทวนิช ทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญา ความสิ้นหวังอันเกิดจากการเรียนรู้ความคิดพื้นฐานของนักจิตวิทยาพุทธิปัญญานิยมและทฤษฎีทฤษฎีการเรียนรู้พุทธิปัญญานิยม เวอร์โคมเมอร์การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ หลักการสอนและวิธี

3.4 แนวคิดรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ได้แก่แนวคิดด้านการพัฒนา ด้านจิตพิสัยของแครท โวล บลูม และมาเซีย (ทิตนา แชมมณี, 2558) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาระดับพัฒนาการทางจริยธรรมเพียง 3 ขั้น คือ 1) การรับรู้ค่านิยม (receiving attending) 2) การตอบสนองต่อ ค่านิยม (responding) และ 3) การเห็นคุณค่าของค่านิยม (awareness of value)

3.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ Kemmis and Mc.Taggart (สมุทร ช านาญ, 2557). เสนอ หลักเกณฑ์พื้นฐานสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ดังนี้ 1) การพัฒนา แผนการปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วให้ดียิ่งขึ้น 2) การปฏิบัติตามแผนหรือการนำแผนไปปฏิบัติ 3) การ สังเกตผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติ 4) การสะท้อนผลของการปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานของการวางแผนงานต่อไป อย่างต่อเนื่องตลอด วงจร จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจึง ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observe) และการสะท้อน (Reflect) อย่างรอบคอบเป็นระบบ และใช้เทคนิค A-I-C (Appreciation-Influence-Control) ในการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันปัญหา และสภาพอนาคตที่ต้องการ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและการนำไปปฏิบัติ

ใช้รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นอย่างไรโดยใช้กระบวนการสังเกตพฤติกรรมจากเพื่อน จากครูและจากผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถามการมีส่วนร่วม ซึ่งได้ผลการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมจากเพื่อน ร้อยละ 80 มีความซื่อสัตย์ แบบสังเกตพฤติกรรม ในห้องเรียนเมื่ออยู่กับครูประจำชั้น ร้อยละ 100 และแบบสอบถามพฤติกรรมจากผู้ปกครอง ร้อยละ 80

4. ผลการดำเนินการ

การสอบถามแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ กระบวนการสังเกตพฤติกรรมจากเพื่อน จากครูและจากผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถามการมีส่วนร่วม ซึ่งได้ผลการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมจากเพื่อน ร้อยละ 80 มีความซื่อสัตย์ แบบสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนเมื่อ อยู่กับครูประจำชั้น ร้อยละ 100 และแบบสอบถามพฤติกรรมจากผู้ปกครอง ร้อยละ 80

4.1 ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความเข้าใจส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้าน ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางกาย และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางวาจา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนา ระดับจริยธรรมของผู้เรียนจะต้องเริ่มต้นจากการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม ความซื่อสัตย์ต่อตนเองในลำดับแรก เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย แนวทางการปฏิบัติตนเป็นการชี้แนวทาง ให้ผู้เรียน เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแครท โวล บลูม และมาเซีย (ทิตนา แชมมณี, 2558) ซึ่งในด้าน เจตคติหรือความรู้สึกนั้น แครท โวล (Kratwohl) บลูม (Bloom) และมาเซีย (Masia) ได้ จัดลำดับขั้นของการ เรียนรู้ไว้ 5 ขั้น ในขั้นแรกประกอบด้วย 1) ขั้นการรับรู้ (receiving or attending) ซึ่งก็ หมายถึง การที่ผู้เรียน ได้รับรู้ค่านิยมที่ต้องการจะปลูกฝังในตัวผู้เรียน ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ใน ค่านิยมนั้นอย่างใส่ใจ เช่น เสนอกรณีตัวอย่างที่เป็นประเด็นปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับ ค่านิยมนั้น คำถามที่ท้าทาย

ความคิดเกี่ยวกับค่านิยมนั้น เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้ การรู้ตัว (awareness) การเต็มใจรับรู้ (willingness) การควบคุมการรับรู้(control)

4.2 ผลการวิจัยพบว่า สร้างกฎเกณฑ์ความรับผิดชอบ ส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ของนักเรียน และมีระเบียบวินัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต้องมีการวางแผน วางกฎเกณฑ์และวางแผนให้ผู้อื่นฝึกปฏิบัติจนเกิดความเคยชินอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ (2550) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบ การพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 11 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความตระหนัก 2) กำหนดความรับผิดชอบ 3) ให้ความรักความอบอุ่น 4) สร้างความสัมพันธ์ 5) สร้างความมั่นใจ 6) สร้างการมีวินัย 7) ปลูกฝังค่านิยม 8) ส่งเสริมการเรียนรู้ 9) เป็นตัวแบบที่ดี 10) ให้ความช่วยเหลือ และ 11) ให้กำลังใจ ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบของนักเรียนส่งผลโดยตรงต่อการแสดงออกอย่างมั่นใจของนักเรียน

4.3 ผลการวิจัยพบว่า เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรมส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางกาย และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางวาจา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนต้องคอยดูแลเอาใจใส่พฤติกรรม คอยสนับสนุนให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ ควบคุมพฤติกรรม ให้คำแนะนำ และกระตุ้นผู้เรียนอยู่เสมอ ผู้เรียนจะมีความใส่ใจและมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าการปล่อยปละละเลย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาแลนไท (Ballantine, 1993, p. 91) กล่าวว่าลักษณะการดูแลเอาใจใส่ของ ผู้ปกครองมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของนักเรียน การดูแลแบบเข้มงวดเกินไป หรือการปล่อยปละละเลยเกินไปไม่สนใจ มีผลทางลบต่อความสำเร็จของนักเรียน ผู้ปกครองที่ไม่ค่อยเข้าไปมีส่วนร่วมกับนักเรียนในการจัดการ การเรียน ปล่อยให้เด็กกำหนดวางแผนการเรียนเอง ตัดสินใจเรื่องการเรียนเอง โอกาสที่จะประสบความสำเร็จมีน้อย

4.4 ผลการวิจัยพบว่า สร้างความตระหนักในคุณค่า ส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางกาย และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางวาจา ทั้งนี้อาจเป็น เพราะควรชี้แนวทางให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำความดีเป็นการยกระดับจิตใจให้ผู้เรียนเป็นผู้มีปัญญาในการเลือกกระทำในสิ่งที่ดี และเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารารัตน์อุทัยพยัคฆ์(2548) เรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแนวพุทธวิธีเพื่อสร้างพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน 3 ด้าน คือ ความรู้ ความ เข้าใจ เจตคติและการปฏิบัติการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า รูปแบบการสอนมี 8 ขั้นตอน คือ สร้างความตระหนักและเจตคติ คิดถึงสาเหตุของปัญหา เสนอและคิดทางเลือกวางแผนดำเนินการประเมินทางเลือก ปฏิบัติตามขั้นตอน ประเมินและปรับปรุง วัดประเมินผลและสรุปผลโดยใช้หลักการและแนวคิดของหลักธรรม ที่มีหลักอริยสัจ 4 เป็นหลักสำคัญ ในทางศาสนาถือเป็นหัวใจหรือแกนของพระพุทธศาสนาในด้านการเรียนการสอนถือเป็นหลักในการสอน คือ เป็น

การฝึกเด็กให้เรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดแก้ปัญหาที่เริ่มจากปัญหา รู้ถึงสาเหตุของปัญหาและรู้แนวทางหรือวิธีการที่จะแก้ปัญหา จนสภาพของปัญหาหมดไปในที่สุด

4.5 ผลการวิจัยพบว่า สร้างตัวแบบที่ดี ส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางกาย และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางวาจา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมักเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนจะซึมซับพฤติกรรมต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมของเขที่เป็นอยู่ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจะสร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธา น่ายกย่องเคารพนับถือ และประพฤติปฏิบัติตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของBandura (1960-1963) อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2556, น. 236-237) มีความเห็นว่าทั้งสิ่งแวดล้อม และตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่าๆกัน บันดูรา กล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกันพฤติกรรมของคนเรา ส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวแบบสัญลักษณ์เช่น ตัวแบบที่เห็นในโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูน หนังสือก็ได้ นอกจากนี้ คำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นตัวแบบได้ การเรียนรู้โดยการสังเกตไม่ใช้การลอกแบบจากสิ่งที่สังเกต โดยผู้เรียนไม่คิดคุณสมบัติของผู้เรียนมีความสำคัญ เช่น ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งเร้า และสามารถสร้างรหัสหรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ในความจำระยะยาวและสามารถ เรียกใช้ในขณะและผู้สังเกตต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ ซึ่ง Bandura ได้ทดลองโดยใช้ภาพยนตร์ แทนของจริง โดยกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว อีกกลุ่มหนึ่งดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่ดูภาพยนตร์ที่ตัวแบบไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

4.6 ผลการวิจัยพบว่า เชื่อมโยงกับความเป็นจริงในอนาคตส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางกาย และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองทางวาจา ทั้งนี้อาจ เป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนเห็นภาพจริง ให้นักถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต เห็นถึงประโยชน์ในระยะยาวของการประพฤติดีเพราะการกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในอนาคตย่อมเกิดความน่าเชื่อถือมากกว่าการให้ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายและถ่ายทอด ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่ดีกว่าและเห็นว่ามีคุณค่าควรแก่การปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ชุมภูเมือง (2548) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสันกลางวิทยา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ด้านวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนสันกลางวิทยา ควรใช้วิธีการอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในทุกวัน สดสัปดาห์หรือทุกสิ้นเดือน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

เกิดจากตัวนักเรียน ผู้ปกครองและครูที่ช่วยกันดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลา

6. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาเด็กเรื่อนนั้นครูและผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ การนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา มาสอนพานักเรียนไปวัดฟังธรรมะ นำนันทานมาเล่าสู่เด็กเรียนในการทำผิดจะได้รับโทษอย่างไร